

*ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM  
PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ*

ŠKOLNÍ DRUŽINA  
PŘI  
ZÁKLADNÍ ŠKOLE KRALOVICE



„Úspěch znamená vidět rozzářené oči, úsměv na tváři,  
slyšet veselé a hlasité povzbuzování...”

| Identifikační údaje                                                                                                                          |                                               |                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|------------------------------------|
| <b>Adresa</b>                                                                                                                                | Nová 730, Kralovice 331 41                    |                                    |
| <b>Telefon</b>                                                                                                                               | 373 396 760                                   |                                    |
|                                                                                                                                              | 373 397 326                                   |                                    |
| <b>Webová stránka školy</b>                                                                                                                  | www.zs-kralovice.cz                           |                                    |
| <b>Ředitelka školy</b>                                                                                                                       | Mgr. Miroslava Krondáková                     |                                    |
| <b>Zřizovatel školy</b>                                                                                                                      | Město Kralovice                               |                                    |
| <b>ŠVP pro zájmové vzdělávání byl přijat:</b>                                                                                                | Školskou radou                                | dne 29. 8. 2007<br>dne 4. 10. 2023 |
|                                                                                                                                              | Pedagogickou radou                            | dne 31. 8. 2007<br>dne 31. 8. 2023 |
| <b>Platnost dokumentu</b>                                                                                                                    | od 3. 9. 2007                                 |                                    |
| <b>Aktualizace dokumentu</b>                                                                                                                 | k 31. 8. 2023                                 |                                    |
| <b>Vydává</b>                                                                                                                                | Mgr. Miroslava Krondáková,<br>ředitelka školy |                                    |
| <b>Vypracovala</b>                                                                                                                           | Jaroslava Stančová<br>vedoucí vychovatelka    |                                    |
| Tento dokumentu je tvořen na dobu jednoho vzdělávacího cyklu (1 rok) pro žáky 1. – 5. tříd a je k dispozici pro veřejnost u ředitelky školy. |                                               |                                    |

# Obsah

|                                                                          |            |
|--------------------------------------------------------------------------|------------|
| CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY .....                                     | 4          |
| NAŠE PRIORITY .....                                                      | 4          |
| PERSONÁLNÍ PODMÍNKY .....                                                | 5          |
| PODMÍNKY BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ .....                        | 5          |
| EKONOMICKÉ PODMÍNKY .....                                                | 6          |
| ORGANIZACE PROVOZU .....                                                 | 7          |
| PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ .....                                        | 7          |
| PROVOZ ŠD .....                                                          | 8          |
| PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI ..... | 9          |
| METODY VÝCHOVY .....                                                     | 9          |
| POŽADAVKY PRO VOLNÝ ČAS .....                                            | 9          |
| FORMY VZDĚLÁVÁNÍ V ŠD .....                                              | 10         |
| PROSTŘEDKY VÝCHOVY .....                                                 | 10         |
| HODNOCENÍ ČINNOSTI .....                                                 | 10         |
| KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ .....                                          | 11         |
| MATERIÁLNÍ PODMÍNKY .....                                                | 11         |
| ČASOVÝ PLÁN .....                                                        | 12         |
| ROZPIS DENNÍCH ČINNOSTÍ .....                                            | 13         |
| PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ .....                 | 14         |
| OBSAH VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU .....                                        | 155        |
| <b>Příloha č. 1 POUŽÍVANÁ LITERATURA V ŠD .....</b>                      | <b>222</b> |

# CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina je školské zařízení pro zájmové vzdělávání.

Ve všech složkách směřuje zájmové vzdělávání ve školní družině na prohloubení mravní výchovy žáků s důrazem na prevenci rizikových projevů chování a enviromentální výchovu. Pečuje o kvalitní využití volného času. Úzce spolupracuje s třídními učiteli a rodiči. Ve spolupráci s třídními učiteli zajišťuje individuální pomoc integrovaným žákům. Úspěšně reprezentuje školu při různých vystoupeních, soutěžích a výstavách.

Činnost školní družiny a výchovné působení vychovatelek v jednotlivých odděleních vychází z požadavků pedagogiky volného času a řídí se požadavky psychohygieny.

## Naše oddělení:

ČTYŘLÍSTEK – máme rádi přírodu a chráníme ji

SLŮŇATA – jsme silní a pomáháme slabším

KRTEČCI – jsme kamarádi

SLUNÍČKO - rádi poznáváme svět

## NAŠE PRIORITY

- Zájmové vzdělávání formou zájmových, vzdělávacích, odpočinkových, rekreačních a spontánních činností, výchovou, hrou, učením, individuální prací, motivačním projektem a multikulturní výchovou.
- U žáků podporovat ohleduplné vztahy k lidem, dodržování pravidel společenského chování, podporovat je k otevřené komunikaci, rozvíjet schopnost spolupracovat a respektovat druhého.
- Učit žáky chránit si své zdraví, dbát na upevňování hygienických návyků a dodržování pravidel bezpečnosti.

- U žáků chceme vytvářet kladný vztah k přírodě, zaměřujeme se na ochranu životního prostředí.
- Vedeme žáky k tvořivosti a rozvíjíme jejich estetické vnímání.
- Respektujeme individuální schopnosti, dovednosti a potřeby žáků.
- Rozvíjíme jejich schopnosti rozhodování, hodnocení a sebehodnocení.
- U žáků posilujeme kladné city, chceme, aby prostor školní družiny byl pro všechny příjemný a napomáhal vytvářet vhodné klima.
- Úkolem naší práce je položit základy ke klíčovým kompetencím neboli schopnostem.
- Naším úkolem je připomínání lidových tradic a vštěpování národního cítění.

## PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

V ŠD pracují 4 oddělení. Kapacita jednoho oddělení je 30 žáků.

V ŠD pracují 4 vychovatelky. Celkový úvazek je 3,46. Vychovatelky mají plnou kvalifikaci, pravidelně se zúčastňují vzdělávání podle nabídky. Dále je velice důležitá otázka samostudia, která je řešena formou odborné literatury.

Vedoucí vychovatelka s úvazkem 1,00 je určena ředitelkou školy. Koordinuje práci oddělení, je členkou vedení ZŠ.

## PODMÍNKY BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

Počet žáků v jednotlivých odděleních je stanoven podle povolených norem, tzn. zapsáno max. 30 žáků v oddělení. Ředitelka stanovuje nejvyšší počet účastníků na jednoho pedagogického pracovníka s ohledem na druh vykonávané činnosti, zejména s ohledem na jejich bezpečnost (vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, § 10).

Vyzvedávání účastníků je zabezpečeno přihláškou. Výjimečný odchod ze ŠD je veden písemnou formou. Pokud účastník není vyzvednut v daném čase, vychovatelka postupuje podle Vnitřní směrnice ředitelky školy.

Účastníci jsou řádně poučeni o bezpečném chování ve třídách, v tělocvičně, na chodbách a školní jídelně. Další poučení o bezpečnosti se týká pobytu na hřišti,

při vycházkách a na společných akcích. Vše je zakotveno ve Vnitřním řádu ŠD a ve Školním řádu.

Pitný režim je zajištěn z vlastních zdrojů. K dispozici je nápojový automat.

Žáky 1. a 2. třídy přebírají do ŠD vychovatelky po skončení vyučování od třídních učitelek, žáci 3. – 5. třídy přichází do školní družiny samostatně po obědě. Po tuto dobu dohled přebírá pracovník pověřený dozorem jídelny a chodby. Konec vyučování je stanoven rozvrhem, který mají žáci napsaný a podepsaný rodiči v žákovských knížkách.

Při docházce do ranního provozu (6,15 – 7,45 hod.) rodič zapíše čas příchodu do písemné přihlášky. Do ranního provozu (6,15 – 7, 45 hod.) přichází žáci samostatně, nejdéle do 7,30 hodin. Zazvoní na oddělení a jsou vpuštěni do šaten, kde dohled zajišťuje školník.

Za bezpečnost žáků v ŠD odpovídají vychovatelky, a to od příchodu žáka do ŠD, až do jeho odchodu. Žáci jsou poučeni o bezpečném chování v ŠD.

Vychovatelky jsou řádně proškoleny v bezpečnosti práce (dokumentace školy).

## EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Vychovatelky jsou honorovány podle daných platových tříd v souladu se zákonem č. 143/1992 Sb.

Zájmové vzdělávání žáků je poskytováno za úplatu, částku stanovuje ředitelka. Splatnost úplaty stanoví ředitelka ZŠ (vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání).

S platností od 1. ledna 2024 určuje výši úplaty za poskytování zájmového vzdělávání ve školní družině zřizovatel.

### ÚPLATA ZA ŠKOLNÍ DRUŽINU

- za pravidelnou celotýdenní docházku a docházku 4 dny v týdnu, a to i v případě, že jde pouze o pobyt při ranním provozu (6,15 – 7, 45 hod.)

Částky jsou vybírány pololetně, bezhotovostně, vždy na začátku školního roku a v pololetí. Pokud bude docházka přerušena během pololetí nebo žák bude odhlášen na některý den v týdnu, pololetní částka se nekrátí.

## Další finanční zdroje

- Státní dotace od Krajského úřadu – platy, vzdělávání vychovatelek, školní pomůcky pro činnost ŠD.
- Dotace města – provozní náklady.
- Poplatky od rodičů – materiální zabezpečení ŠD.
- Ekonomické podmínky jsou stanoveny v rozpočtu školy.

## ORGANIZACE PROVOZU

|                  |                                                                                               |
|------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| 6,15 - 7,45 hod. | pravidelná činnost, rekreační a odpočinková činnost,<br>otevřená nabídka spontánních činností |
| 11,30 – 16,00    | pravidelná a příležitostná činnost ŠD                                                         |

Do ranního provozu (6,15 – 7, 45 hod.) přichází žáci samostatně, nejdéle do 7,30 hodin. Zazvoní na oddělení a jsou vpuštěni do šaten, kde je vykonává dohled školník.

Po vyučování jsou žáci přebíráni od třídních učitelů podle rozvrhu, který je stanoven vedením školy a je zapsán v žákovských knížkách (1. a 2. třída) nebo přichází sami po obědě (3. – 5. třída).

15,00 – 15,30 – činnost spojena do dvou oddělení.

15,30 – 16,00 – činnost v jednom oddělení.

Při pobytu mimo budovu (vycházka atd.) připadá na jednu vychovatelku počet žáků 25.

Při vyšším počtu stanoví ředitelka školy další dozor.

## PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ

- činnost družiny je určena přednostně pro žáky 1. až 5. tříd, není nároková
- k pravidelné denní docházce a pravidelné docházce mohou být přijati i žáci vyšších ročníků (se souhlasem ředitelky)
- žáci ŠD jsou přijímáni do naplnění kapacity 120 žáků

- přijímání uchazečů je v pořadí: žáci 1. tříd zaměstnaných rodičů k pravidelné denní docházce, dojíždějící žáci, žáci zaměstnaných rodičů 2., 3., 4. a 5. tříd k pravidelné denní docházce
- povinností je vypsání písemné přihlášky s rozsahem docházky, způsobu odchodu žáka a kontaktu na rodiče - vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání (za správnost vyplnění písemné přihlášky a jejich uchování odpovídá vychovatelka).
- povinností je seznámení s Vnitřním řádem ŠD a jeho dodržování
- dle § 9 vyhlášky č. 74/2005 Sb., se činnostmi vykonávaných družinou mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny.

Do školní družiny lze umístit dočasně žáky nepřihlášené, a to v těchto případech:

- nepředvídaná nepřítomnost vyučujícího, kdy je neplánovaně přerušena nebo ukončena výuka a nelze zajistit rychlou informovanost rodičů.
- ojedinělá žádost rodičů z důvodu bezpečnosti a ochrany žáka.

Jednorázový poplatek za pobyt nepřihlášeného žáka činí 50 Kč za den.

## PROVOZ ŠD

ŠD vykonává provoz ve dnech školního vyučování. Po projednání se zřizovatelem může ředitelka školy přerušit provoz v době školních prázdnin.

ŠD organizuje zájmové vzdělání především pro účastníky přihlášené k pravidelné denní docházce, na určité vybrané akce jsou zváni i ostatní žáci ZŠ, popřípadě rodiče nebo veřejnost.

ŠD navazuje na vzdělávací program ZŠ a při úzké spolupráci s třídními učiteli prohlubuje vědomosti žáků. Družina umožňuje účastníkům odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování (sebevzdělávací činnost) – vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.

**Pravidelná činnost** – je dána týdenní skladbou zaměstnání (konkrétní činnost je stanovena ročním plánem)

**Příležitostná činnost** – akce, které nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby. Jsou nad rámec oddělení. Tyto akce jsou pořádány zpravidla pro všechna



oddělení, mohou být několikadenní, i za účasti nepřihlášených členů ŠD nebo rodičů. Přednášky, besedy, výstavy, exkurze, slavnosti, besídky, divadelní představení, sportovní akce, atd.

**Příprava na vyučování** - probíhá nenásilnou formou her, kvízů, vycházek, četby, vzdělávacích filmů, besed. Možnost využití multimediální a počítačové učebny.

**Využití otevřené nabídky spontánních činností**

## PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

S integrovanými žáky pracujeme na doporučení psychologa s PPP, který spolupracuje s naší školou. Činnost koordinujeme s třídním učitelem a s rodiči žáků. Klademe velký důraz na individuální přístup.

## METODY VÝCHOVY

- 1) Slovní (monologické, dialogické, diskuse, vyprávění)
- 2) Názorově – demonstrační (pozorovací, předváděcí, projekce)
- 3) Praktické (pohybové a pracovní dovednosti, grafické, výtvarné činnosti).

## POŽADAVKY PRO VOLNÝ ČAS

- **Požadavek pedagogického ovlivňování volného času**- vychovatelka navozuje a motivuje činnost, vyhýbá se stereotypu.
- **Požadavek dobrovolnosti** – činnosti by měly být přiměřené věku, žáci by je měli vykonávat dobrovolně na základě vzbuzeného zájmu.
- **Požadavek zajímavosti a zájmovosti** – realizované činnosti by měly být pestré a pro žáky atraktivní.
- **Požadavek aktivity** – činnost volit tak, aby byli průběžně úspěšní všichni žáci. Žáci se podílejí na tvorbě týdenních plánů, realizaci i hodnocení.
- **Požadavek citlivosti a citovosti** – všechny činnosti by měly přinést kladné emoce a to nejen při činnosti, ale i v hodnocení.

- **Požadavek seberealizace** – prostřednictvím činnosti v oddělení se vytváří žádoucí sociální kontakty, žák se při činnosti sám objevuje.

## FORMY VZDĚLÁVÁNÍ V ŠD

- pravidelnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování
- příležitostnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování
- otevřenou nabídkou spontánních činností

## • PROSTŘEDKY VÝCHOVY

### **Prostředky výchovy používané k dosažení výchovného cíle:**

- Materiální: instituce, učebny, pracovny, vybavení, nástroje, vyučovací pomůcky
- Nemateriální: zájmové vzdělávání, hra, práce, sport, kolektiv, hromadné sdělovací prostředky.

### **K dalším prostředkům, používaným ve výchovné práci patří:**

- program, dobrovolnost, kladné vzory, pedagogický optimismus, vhodné odměny a tresty, světová literatura k multikulturní výchově, krása a umění, kázeň, aktivity, knihovny – práce s informacemi.

## HODNOCENÍ ČINNOSTI

Hodnocení jednotlivých činností probíhá většinou formou společné diskuse s žáky na závěr, ale také v průběhu jednotlivých činností (týdne). Měřítkem pro hodnocení činností v naší školní družině je především zájem žáků účastnit se programu, jejich chuť podílet se na jeho vytváření. Dalším z měřítek jsou i rozhovory s rodiči žáků, pozorování jednotlivých žáků a jejich vývoje, sledování výsledků jejich práce. Každé oddělení má svoji hodnotící soutěž. V pololetí a na konci školního roku předáváme žákům vysvědčení ŠD.

## KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

- rozvíjet aktivní schopnost využívání a organizace volného času,
- vytvářet návyky zdravého životního stylu,
- rozvíjet zájmy a záliby,
- používat vhodné formy odpočinku a relaxace,
- procvičovat vhodné formy komunikace,
- zvyšovat sebevědomí,
- vést k sebehodnocení,
- získat a uplatňovat znalosti o životním prostředí a jeho ochraně,
- pochopit a uplatňovat zásady demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod,
- poznávat místní, evropské i světové kulturní hodnoty a tradice.

## MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

ŠD má k dispozici 4 samostatné herny. Materiální podmínky jsou dostačující, herny jsou vybaveny odpovídajícím způsobem.

ŠD má k dispozici televizi, video, CD přehrávač, radiomagnetofony. Vedení školy akceptuje požadavky ŠD v této oblasti.

Dále ŠD může využívat podle svých požadavků tělocvičnu, kuchyňku, společenskou místnost, počítačovou učebnu, multimediální učebnu, školní víceúčelové hřiště. Pro vlastní potřebu je možné využívat prostor chodby. Na žádost ŠD byl pod schodištěm přizpůsoben uzamčený prostor, který je využit jako sklad materiálu pro družinu.

ŠD má k dispozici svoje vlastní hřiště s pískovištěm, které má samostatný vchod z pavilonu. Zde jsou rezervy, co se týká vybavenosti hřiště pro účely odpočinkové a rekreační činnosti. Pravidelně navštěvuje zdarma Městskou knihovnu v Kralovicích, příležitostně Okresní vlastivědné muzeum v Mariánské Týnici.

Školní družina disponuje vlastní knihovnou, která je důležitá při každodenní práci.

## ČASOVÝ PLÁN

### **Krátkodobý**

Hlavní úkoly a významné akce se v ŠD zpracovávají do celoročního a měsíčního plánu. Zde je plně zakomponován obsah vzdělávacího programu. Tyto plány je možné měnit podle situace (počasí, náhodná výstava nebo jiná akce, atd.).

Roční plán je pojat jako týdenní projektové celky, které motivují týdenní činnost. Každé oddělení si volí svoji formu práce vzhledem k věku, zájmu a možnostem žáků.

Při zpracování těchto plánů by mělo být přihlíženo k přáním a požadavkům žáků, kteří by se měli formou námětů na plánování podílet.

Vychovatelka vždy přihlíží při výběru zaměstnání k náladě a přání žáků v oddělení, k počasí a k aktuálnímu stavu v oddělení.

### **Dlouhodobý**

Dlouhodobý časový plán jsou formy, cíle a obsah školního vzdělávacího programu pro činnost ŠD.

Rodiče jsou s plány seznámeni pomocí internetu, veřejné nástěnky a písemných informací

## ROZPIS DENNÍCH ČINNOSTÍ

|                | 6,15 – 7,45         | 11,35– 13,00  | 13,00 – 14,00   | 14,00 - 15,00                 | 15,00 - 16,00     |
|----------------|---------------------|---------------|-----------------|-------------------------------|-------------------|
| <b>PONDĚLÍ</b> | Odpočinková činnost | Hygiena, oběd | Zájmová činnost | Výchovná a vzdělávací činnost | Rekreační činnost |
| <b>ÚTERÝ</b>   | Odpočinková činnost | Hygiena, oběd | Zájmová činnost | Výchovná a vzdělávací činnost | Rekreační činnost |
| <b>STŘEDA</b>  | Odpočinková činnost | Hygiena, oběd | Zájmová činnost | Výchovná a vzdělávací činnost | Rekreační činnost |
| <b>ČTVRTEK</b> | Odpočinková činnost | Hygiena, oběd | Zájmová činnost | Výchovná a vzdělávací činnost | Rekreační činnost |
| <b>PÁTEK</b>   | Odpočinková činnost | Hygiena, oběd | Zájmová činnost | Výchovná a vzdělávací činnost | Rekreační činnost |

**Odpočinkové činnosti** – jsou to klidové aktivity spontánních či nabízených činností na odstranění únavy a regeneraci duševních a fyzických sil, žáci sami volí k těmto činnostem optimální polohu.

**Rekreační činnosti** – slouží k regeneraci sil, zařazují se do nich pohybové aktivity a pobyt venku.

**Zájmové činnosti** – umožňují žákům seberealizaci, poznávání a rozvoj osobnosti a dovedností. Dominující je vlastní aktivita žáků, která jim přináší radost a uspokojení. Činnosti probíhají organizovaně či spontánně ve skupinách či individuálně.

**Příprava na vyučování** – probíhá nenásilnou formou v průběhu celého dne formou her, kvízů, vycházek, četby, besed, soutěží, aj.

# PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Zájmové vzdělávání probíhá pravidelně podle týdenních časových plánů od září do června běžného školního roku. Je na bázi dobrovolnosti. Po vyplnění písemné přihlášky je účast povinná. Do ŠD je žák přijat vždy na jeden školní rok.

Ukončení pravidelného zájmového vzdělávání se děje:

- na základě písemné žádosti s podpisem zákonných zástupců
- uplynutím doby, po které je zájmové vzdělávání poskytováno (školní rok)
- hrubým porušením vnitřního řádu školní družiny (rozhoduje vedení ZŠ)
- nezaplacením příslušné úplaty ve stanoveném termínu

# OBSAH VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Obsah zájmového vzdělávání navazuje na školní vzdělávací program I. stupně.

Rozvíjení poznatků, dovedností a zkušeností získaných v rodině a předškolním zařízení. Žáci se učí pojmenovávat a pozorovat věci, jevy a děje v souvislostech. Poznávají sebe a své okolí, postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami a ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, učí se všímat lidských výtvorů, pozorovat je a přemýšlet o nich. Učí se vnímat a porozumět životu kolem nás.

**Vzdělávací oblasti zájmového vzdělávání jsou:**

- 1) Místo, kde žijeme
- 2) Lidé kolem nás
- 3) Lidé a čas
- 4) Rozmanitost přírody
- 5) Člověk a zdraví
- 6) Umění a kultura
- 7) Člověk a svět práce

**Vycházíme ze čtyř pilířů učení:**

- učit se znát
- učit se jak na to
- učit se žít společně
- učit se být

Činnosti nejsou nikdy izolované, ale tvoří vnitřně propojený celek a vedou k posilování kompetencí žáků.

| <b>Téma</b>                           | <b>1. Místo, kde žijeme</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>Kompetence</b>                                        |
|---------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| <b>A) Naše škola</b>                  | <p>Seznámení s prostředím školy, školní družiny a školní jídelny.</p> <p>Seznámení se zaměstnanci. Sžívání se s chodem školy.</p> <p>Kresba a malba školy, výzdoba školní družiny a chodby.</p> <p>Seznámení s denním režimem ve školní družině.</p>                                                                         | <p>1, 2, 3</p> <p>2, 3</p> <p>1, 6, 7</p> <p>1, 2, 3</p> |
| <b>B) Cesta do školy</b>              | <p>Orientace ve městě, zvládání dopravní situace při cestě do školy, práce s mapou města, znalost místního značení, tematické vycházky.</p> <p>Tradice našeho města.</p> <p>Vycházky s poznáváním historických památek města. Seznámení s městským úřadem.</p> <p>Seznámení s důležitými institucemi pro život ve městě.</p> | 1, 2, 3, 4, 5, 6                                         |
| <b>C) Účastník silničního provozu</b> | <p>Zvládání dopravních situací při jízdě na kole, povinné vybavení kola, chování chodců.</p> <p>Dopravní soutěž – testy a jízda zručnosti.</p>                                                                                                                                                                               | <p>1, 2, 4</p> <p>1, 2, 5, 6</p>                         |
| <b>D) Dopravní prostředky</b>         | Dopravní prostředky, jejich využití. Znalost základních dopravních značek. Bezpečnost a chování v dopravních prostředcích.                                                                                                                                                                                                   | 1                                                        |
| <b>E) Okolí města</b>                 | Orientace v blízkém okolí města, znalost místních názvů, orientace mapy a mapových značek.                                                                                                                                                                                                                                   | 1, 2, 3                                                  |
| <b>F) Náš kraj</b>                    | <p>Seznámení s krajským městem.</p> <p>Znalost krajevých zvyků a pověstí.</p>                                                                                                                                                                                                                                                | 1, 3, 6                                                  |
| <b>G) Naše republika</b>              | <p>Hlavní město ČR, státní symboly.</p> <p>Seznámení s historií i současností země.</p> <p>Četba, dramatizace, výtvarná činnost</p>                                                                                                                                                                                          | 1, 3, 6                                                  |



| <b>Téma</b>                  | <b>2. Lidé kolem nás</b>                                                                                                                                                                                                                 | <b>Kompetence</b>                                      |
|------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|
| <b>A) Rodina</b>             | Život naší rodiny – fotografie, rozhovory, vytváření rodokmenu a rodinného erbu.<br><br>Rodinné vztahy.                                                                                                                                  | 3, 4<br>3, 4                                           |
| <b>B) Správné chování</b>    | Dbát na slušné chování doma i na veřejnosti, modelové situace.<br><br>Chování a etiketa na společenských akcích, při jídle.<br><br>Chování ke starým, nemocným nebo postiženým spoluobčanům.<br><br>Sebehodnocení žáků.                  | 1, 3, 4<br><br>1, 3, 4<br><br>3, 4, 5<br>2, 3, 4, 5, 6 |
| <b>C) Každý není kamarád</b> | Diskuze o vandalismu a jeho důsledcích, chování při různých krizových situacích. Nevhodné chování dospělých.<br><br>Nebezpečnost návykových látek.<br><br>Seznámení s linkami bezpečí.                                                   | 2, 4, 5, 6<br><br><br>2, 4                             |
| <b>D) Přátelství</b>         | Posilování kladných stránek osobnosti žáka. Co je to kamarádství, jak se chovat ke kamarádům, rozhovory, kresba, závody, soutěže a hry na posílení kolektivních vztahů.                                                                  | 2, 3, 4, 6                                             |
| <b>E) Tradiční svátky</b>    | Advent, Vánoce, Velikonoce, Masopust, Den dětí.<br><br>Rozhovory, besedy, znalost tradic, výroba dárků a ozdob, společné akce.<br><br>Zpěv, vystoupení pro veřejnost.<br><br>Oslavy ve světě.<br><br>Historie slavení tradičních svátků. | 1, 3, 6, 7                                             |
| <b>F) Barevná planeta</b>    | Poznávání různých národů, etnik a menšin.<br><br>Seznamování se s kulturami a tradicemi jiných národů.<br><br>Vytváření kladného vztahu k jiným obyvatelům země.                                                                         | 1, 2, 4<br>1, 2, 4<br>1, 4                             |

| <b>Téma</b>                 | <b>3. Lidé a čas</b>                                                                                                                                                                                                                               | <b>Kompetence</b>                               |
|-----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|
| <b>A) Denní režim</b>       | <p>Zásady pravidelného denního režimu.</p> <p>Umět si rozvrhnout čas na práci, zábavu a odpočinek.</p> <p>Smysluplné využití volného času formou her a sportu. Rozhovor o zájmech žáků.</p> <p>Uvědomit si, co je důležité pro rozvoj koníčků.</p> | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7                             |
| <b>B) Jak se dříve žilo</b> | <p>Naši předkové – tradice, život.</p> <p>Různorodost s dnešní dobou – srovnávání kladů a záporů.</p>                                                                                                                                              | 1, 3, 7                                         |
| <b>C) Čas</b>               | <p>Uvědomit si pojem čas.</p> <p>Měření času, rozlišování druhů hodin.</p> <p>Střídání dne a noci.</p>                                                                                                                                             | <p>1, 5</p> <p>1, 3</p> <p>1, 3</p> <p>1, 3</p> |

| <b>Téma</b>            | <b>4. Rozmanitost přírody</b>                                                                                                                               | <b>Kompetence</b>                                  |
|------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|
| <b>A) Naše příroda</b> | <p>Povídání o flóře.</p> <p>Prohlubování znalostí a upevňování kladného vztahu k živé a neživé přírodě.</p> <p>Využití přírodnin k pracovním činnostem.</p> | <p>1, 3, 6</p> <p>1, 2, 3, 4, 6</p> <p>1, 6, 7</p> |
| <b>B) Roční období</b> | <p>Pozorování změn v přírodě, střídání ročních období.</p> <p>České pranostiky – znalosti našich předků.</p> <p>Vítání ročních období. Den, měsíc, rok.</p> | <p>1, 2, 3</p> <p>1, 2, 3</p>                      |
| <b>C) Vesmír</b>       | <p>Seznámení se sluneční soustavou, pozorování hvězd.</p> <p>Naše planeta.</p> <p>Kreativní činnosti, kresba, malba.</p>                                    | <p>1, 2, 3</p> <p>1, 3</p> <p>1, 6, 7</p>          |

|                                      |                                                 |               |
|--------------------------------------|-------------------------------------------------|---------------|
| <b>D)</b> Máme rádi zvířata          | Poznávání domácích i divokých zvířat.           | 1, 3, 6       |
|                                      | Zvířata v různých částech světa.                |               |
|                                      | Besedy, vycházky, skupinová práce.              | 1, 3          |
| <b>E)</b> Chráníme životní prostředí | Nutnost třídění odpadu.                         | 1, 4, 5       |
|                                      | Chování v přírodě, co škodí a prospívá přírodě. | 1, 2, 3, 4    |
|                                      | Pozorování čistoty města a okolí – vycházky.    | 1, 2, 3, 4, 5 |
|                                      | Besedy, exkurze, výrobky z odpadního materiálu. | 1, 3, 7       |
|                                      | Obnovitelné energetické zdroje.                 | 1, 2, 4, 5    |
| <b>F)</b> Voda                       | Vodní toky.                                     | 1, 2          |
|                                      | Koloběh vody v přírodě.                         | 1             |
|                                      | Důležitost vodních zdrojů a jejich ochrana.     | 4             |
|                                      |                                                 |               |

| <b>Téma</b>               | <b>5. Člověk a zdraví</b>                                              | <b>Kompetence</b>  |
|---------------------------|------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| <b>A)</b> Zdravá výživa   | Důležitost pestrého jídelníčku.                                        | 1, 2, 3            |
|                           | Upozornění na nezdravé stravování.                                     | 1, 2, 4            |
|                           | Skupinové práce – co je zdravé a co ne.                                | 6                  |
|                           | Živiny a vitamíny v naší potravě.                                      | 1                  |
|                           | Příprava zdravých jídel – rodinné recepty, tradiční jídla jiných zemí. | 1, 3, 7            |
| <b>B)</b> Péče o své tělo | Základní znalosti o lidském těle, lidské smysly.                       | 1, 2, 3            |
|                           | Osobní hygiena.                                                        | 1, 2, 4, 5         |
|                           | Dodržování bezpečnosti při práci i hře.                                |                    |
| <b>C)</b> Buď fit         | Zdravý životní styl, otužování, správné oblékání                       | 3, 5, 6            |
|                           | v různých ročních obdobích.                                            | 1, 5               |
| <b>D)</b> První pomoc     |                                                                        |                    |
|                           | Základní znalosti první pomoci, umět je použít v praxi.                | 1, 2, 3<br>1, 2, 4 |

|                     |                                                                                                                                                                                                                      |                              |
|---------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
|                     | Praktické ukázky a činnosti.<br>Integrovaný záchranný systém - znalost telefonních čísel, jak reagovat při problému.                                                                                                 |                              |
| <b>E) Nebezpečí</b> | Zvládnout krizovou situaci (požár, sněhová kalamita, dopravní nehoda, násilí na druhých).<br><br>Umět adekvátně reagovat.<br><br>Rozhovor, praktické ukázky, besedy.                                                 | 1, 2, 4<br><br><br>2, 4      |
| <b>F) Sport</b>     | Důležitost sportu a pohybu pro naše zdraví.<br><br>Seznámení s různými druhy sportu.<br><br>Sportovní činnosti v ŠD – zimní a letní olympiáda, míčové hry a závody, atletika, zimní sporty, kolektivní hry a závody. | 2, 3, 6<br><br>1, 2<br><br>6 |

| <b>Téma</b>                    | <b>6. Umění a kultura</b>                                                                                                                                                             | <b>Kompetence</b>                       |
|--------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|
| <b>A) Druhy umění</b>          | Poznávání jednotlivých druhů umění (divadlo, zpěv, výtvarná a sochařská díla, knihy).<br><br>Kreativní činnosti, malba.                                                               | 1, 3<br><br>1, 3, 6, 7                  |
| <b>B) Kniha – náš přítel</b>   | Pravidelné besedy a návštěvy místní knihovny.<br><br>Čtenářská gramotnost.<br><br>Čtenářský koutek v ŠD.<br><br>Poznávání dětských autorů a ilustrátorů.<br><br>Soutěže na dané téma. | 1, 3, 6<br><br><br><br>1, 3, 6<br><br>1 |
| <b>C) Média v našem životě</b> | Důležitost médií v našem životě (televize, rádio, časopisy, noviny, internet).<br><br>Rozpoznání vhodnosti a nevhodnosti pořadů v televizi.<br><br>Používání internetu.               | 1, 3<br><br><br>1<br><br>1, 5, 6        |
| <b>D) Hudba</b>                | Rozvíjení smyslu pro rytmus.<br><br>Dětské lidové písně – pohybové ztvárnění.                                                                                                         | 6<br><br>1, 3, 6                        |

|                     |                                                      |      |
|---------------------|------------------------------------------------------|------|
|                     | Soutěž ve zpěvu nebo tanci.                          | 5, 6 |
| <b>E) Muzikanti</b> | Poznávání hudebních nástrojů.                        | 1    |
|                     | Poznávání hudebních skladatelů a jednotlivých žánrů. |      |
|                     | Podpora žáků, hrajících na hudební nástroj.          | 6    |

| <b>Téma</b>             | <b>7. Člověk a svět práce</b>                         | <b>Kompetence</b> |
|-------------------------|-------------------------------------------------------|-------------------|
| <b>A) Tvoření</b>       | Tvorba výrobků z klasických i netradičních materiálů. | 1, 6, 7           |
|                         | Používání různých pomůcek a postupů práce.            | 7                 |
|                         | Posilování kreativity.                                | 1, 2, 5, 6, 7     |
|                         | Výstavky z vyrobených prací.                          |                   |
|                         | Hračka v našem životě.                                | 1, 2, 3, 6, 7     |
| <b>B) Různé profese</b> | Seznámení s různými profesemi.                        | 1, 3              |
|                         | Soutěže zručnosti.                                    | 1, 3              |
|                         |                                                       | 5, 6, 7           |
|                         | Seznamování se zapomenutými řemesly.                  |                   |
|                         | Porovnávání jednotlivých profesí v minulosti a nyní.  |                   |
|                         | Využití encyklopedií a multimediální učebny.          |                   |

## **Příloha č. 1 POUŽÍVANÁ LITERATURA V ŠD**

- 1) časopis Informatorium 3-8 – nakladatelství Portál
- 2) časopis Pastelka – nakladatelství Pastelka
- 3) Rok ve školní družině – Anna Holeyšovská – nakladatelství Portál
- 4) Zájmová činnost ve školní družině – Anna Holeyšovská – nakladatelství Portál
- 5) Náměty pro školní družinu – Krista Bálková – nakladatelství Portál
- 6) Knihy o lidových tradicích v naší zemi – Dagmar Šottnerová – nakladatelství Rubico
- 7) Knihy pro kreativní a výtvarnou činnost TOPP- nakladatelství Portál
- 8) Encyklopedie přírody

Kromě knih jsou hlavním zdrojem informací a inspirace internetové stránky.